

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Explicatio in epistolas et evangelia, quae tot anno cantantur - Cod. Ettenheim-Münster 164

Erndlin, Joachim

[S.l.], 1624-1638

Dominica sexagesima

[urn:nbn:de:bsz:31-114264](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-114264)

Quasita Circa Textum
EVANGELIUM

424

Dominica Sexagesima.

Evangelium qui seminat Luc 8.

Quasitio I. a. Siminis ad verbum dicitur q' affinitas?
Ex magna intrinseca ratio est ipsius Christi inter pretatio, semina
est verbum dicitur, quasi dicitur, sicut male, semen quamvis tractol.
manibus hominum, a dicitur benedictione descendit dicitur Gen 1. Ge
minis circa verba vivitatem facientem semen. Ita verbum dicitur
doctrinae a legitime ecclesie dicitur aere est doctrina Christi 1. Thes 2.
Accepit illud n' ut verbum hominum, sed ut vero verbum dicitur.
utitur dicitur manibus hominum ad semina terra mittenda: ita
utitur dicitur illis ad fideles audientes, n' debent ipsi doceri a
se, sed ab alijs hominibus fides ex auditu, sed ut alios tradiderit
ecclesie sua dicitur est q' n' ut opus otiosi, sed ut alios tradiderit
Qui promittit alijs si velint per se discere sicut legendis scripturas
sacras, sicut meditando q' fidei divina credenda sunt, tempor
trahere, periculo deponitur erroris multiplicis, n' de numero
suis 2. Tim 3. n' ut ad scientia per se autem.
semina in speciem sunt constabile vim mirabilem interius
gunt: verbum dicitur dicitur similitudine, nihil profert magnum, multos
peris occidit a se accitit pp' obscuritatem ut August' gloss.
1. Cor 2. Verum n' in sublimitate
de sermonis, et pp' doctrinae prima fronte abscondit, ut quod
dicitur factus sit ho, pennis involutus, ligatus, consputus, cui ora
cent altus, Quod beati sunt, qui sua via in pauperes rogant,
aut persecutionem patientur pp' Justitia, et carnem sua cruci
figunt calvitio et corruptione: polles nihilominus virtus
te n' a, argumenta cuius sunt tot, tamq' mirabile effectus,
quos reperit, tot abdicatones rerum temporalium, audita sententia
ita illa si n' perfectus sicut vobis utendo via q' habet Mar
19. quod fuit dicitur. Tot gentiliu conversiones ad fidei religio

disciplinam christianam ex se ardua, et gratiosissima re-
 pugnantem. Tot Conscriptores saeculi hoc Confessores vita regu-
 laris postquam auerunt illud Math. 19. Et omni qui reliquerit domum
 aut fratres, tot virginis ubi legerunt apud apostolum Cor. 7. solutus
 est ab opere, noli quere uxorem, et Beatior tot si sit puer seruo,
 tot Martyro, postquam in ordine illorum uiribus illud apoc. 3. Qui uenit
 dabo ei sedere mecum in throno meo. Tot miracula remissa inq. uolunt
 in id quod scriptum est in math. 6. si dimiseritis uobis uita, et
 mittet uobis pater uos in caelestis pater uia, et si dimiseritis et in inge-
 nua conspersione gratia in uolunt occultum, et aperire uis et facere
 si natalis uocabat pudor, et aperta nihilominus sunt in decretis
 illius Joa. 20. Quorum remiseritis pater remittunt eis et quorum
 retinueritis retenta sunt. Et hoc si semini bono a d.
 misere pessimus u: p. solus, ita uero d. d. uerbo et scriptura
 sacra gloriata improba, suppressere item eius libris, et sen-
 tentias aut retractas torruerit, modo additionibus, modo detra-
 ctionibus, quod pugnare uis et opinionem corruptoribus; notatus hoc
 S. aug. l. 18. in Paul. c. ult. fuit hic Manichaeus impiam
 peruersitatem, et in euangelio, quod haec res sua in imperio,
 hoc accipias, quod imperio in laupias. Et tot. Ita haec res
 in recipit quaedam scriptura, et si quas recipit, adiectionibus,
 et detractionibus ad dispositionem Institutum sui inuenit.
 Et si recipit in recipit integras, et si aliqui recipit integras,
 nihilominus diuersas expositiones gmentis peruenit. Lutha
 cuius quidam negant filii opera bona esse ad salutem
 uis ualde inuicem modare ista d. Jacobi, quid fecit: et
 Catalogo librorum sacrorum expungit illa d. Impudentis,
 sumus, ut et Caluinus II. Machabaeorum, affuerunt d. d.
 no. Catholica de Purgatorio, et orationes pro fidelibus
 defunctis, libros item Tobia, Judith, Ecclesiasticus
 uis et in Contextu Bibliorum praemagna iam lacuna
 appareant. Et quis approbationem manu est semen
 quia mittatur in terram, ita uerbu d. d. p. uis uis ad

Quarta Circa Textum 426

implendi a conuocatoibus, quod illud mittant alijs, exemplo Christi qui prius capite suo, quod daretur, ait 1. regula juris est FF si seruus. Item 2. aliter. Quis alius facientem prohibere: in officio necesse habuit, id ipse mittere non debuit. 6. Semen diuorum modo operatur pro facie terra disposita, ita verbum dicitur. et alij quidam irridiebant, quid am. u. dixerunt, audiemus si de hoc itur, quid a u. uiri adhaerentes si crederent, ni quibus. Dionysius ait: et mulier nomine Samaritanorum, et alij uel dicitur. 7. terra non occupata uicem semen bonum producit utitur spinas tribulos et eodem modo factis diuino uerbo diffidit in a. mirabiles uisitatos degenerant. Item 1. Non timis uel quiescit nobis semen, sicut Sodoma suspensum, et quasi 8. morbo glis operatur.

Quarta Circa Textum 2a. Prater supra dictas quot & q' anales alia supersunt. Ex tres precipue. 1. iniurijs multis reproposita est etiam in uia cadit, uel n. conculcatur ab hominibus, uel si quid superest in conculcatur abo dephau ditur a uolucibus, et comeditur, quia nec ornatu, nec statu est. Non abstrahit in eodem modo obnoxiu est uerbum dicitur. Ma, gra eius pars in uia cadit, aut protrahitur a transsantiibus, aut deuoratur a uolucibus; Circa publica sunt Auditoras affricantur se oibus, n. habentis dolectu foris (que commendat ualle scriptura diuina Ecd 37 uel uero sancto assiduum esto, quemcumq; cognoueris obseruantes timorem dicit) sed paton tot oibus, sicut porta domus n. clauca oibus exposita, intra re uolentibus, et quidquid sordiu inferre uolunt recipiunt. In uolentibus, et quidquid sordiu inferre uolunt recipiunt. In tibi, ad timis hrot, adificasti tibi lupanar, et fecisti tibi prostibulum in uicinis plateis. Ad o. Caput uia edificasti si gnus prostitutionis tuae, et abominabilem fecisti decorum tuum, et diuisisti pedes tuos, uel transsanti, et multiplicasti fornicationes tuas. Conculcatores diuini uerbi sunt, ydes mali foris, quibus doler si foris mali sint nequa, et periant, ideo qui

427 Euangel: Dominica sexagesima

divitibus aut auditorem, et id proficere, desideria bona percipere vel
 le consuetudines grauat abrumperet, stimulis agi graua, mortuaria
 uindictam dicit manu, et uersans illa in omni partem, et irrisorie
 quos motus ascribunt melancholia, aut nimia sedulitati, et hypochon-
 driacis, qui uideri uolunt uelut quos sit, et ista etiam postea extenuant
 longum uita tempus promittunt ad penitentiam: contionatores autem
 sunt quasi exaggeratores inimicos, et doctores facere de multis illis
 phantasiis, idque minime faciunt, quod predicant. His uerbis pestile-
 ntibus contumguant in eo spiritum sanctum. Ego ne uita periret ad
 S. Aug. Conf. 3. vitiosior factus, et ubi non suberat quo aqua
 res perditis, frangebatur me sperare, quod non foret, ne uiderer ab-
 iectior quo etiam innocenter, et ne uilior haberer, quo etiam
 castior. Similesque sunt percutienti quantaem mulierem, de quo
 Eod. 21. si percuterit quis mulierem — pregnantem, et aborti-
 uam fecerit, subiacet damno, quantum maritus expetierit; si a-
 mors fuerit subiacet reddere etiam pro anima. — Odium Caroli
 Chio interpretato sunt sermones concordes quoque diligenter, ne quod
 eo audis eodem sermone uerbo utilitatem capiat, sed sine autem
 finem cogitationem ab eis, quod uiliter dicit contionator, aut quod per se li-
 bis doctor didicit, aut quod ab alijs addidit, aut quod etiam inquit: Sicut
 et suggerunt sermone uel per se, sed tamen comminari Gen. 3. Ne
 quaquam moriamini, nec spero uerisimile sermone in perditionem
 huius damnarum hominum, nec spero redendum a coram uisum
 multas scripturas diu uerbu, et quod non sunt, emendationem praua
 et consuetudinum uideri impossibile: filii in. et nota de qua Hier.
 in Epist.

Nota ex pollas furam, tunc usque redibit.
 O fatuus, qui per moueri se putat, et a uero bonoq; abstrahi hic
 facit huius argumentis.
 Quasi in analogia altera quod est: et sicut semina in fine
 distinet cadens in lapides, ut potius humores destitutor sine quo
 dicitur fructus non fit, uti nec sine calore; aut in fine alioquin
 spinis obrita, et quod spina, uirtus, rursus, et alia id genus
 haec faciunt ad se habentis nutrimentum, semina grauant, uimque
 amittunt, subiacent foetor, subit affera Sylua

Quasita Circa Tertium

428

Lappae subulig, interq, nitentia culca.
In tallo lolum si ferilibz dominantur aena.
ita verbum qd in corda cadent lapidibz, similia aut huiusmodi
felluri imposita: similia porro lapidibz sunt dura & parti-
nacia, ut haereticorum (neg, n. proprie haereticus est, qui errat
in fide nisi sciat errorem suum) damnari ab Ecclia Cath: tanquam
vera fidei grua, in eo fr. sciens, uolensq, perseuerare, nec uelit
mutare sententiam ut item coru, qui iam pridem uitis aguerunt,
uunt. Propter de hac diuitia sehera qta n3 non q' hbit insitio-
nem uitis patitur, si uetue ex opora est, si infirma grauitiq, cu
n recipit sarcinul, aut n' alet, hic de quo scribitis & mandis n' hi uis
indulset uitis, simul & emaruit, & induruit. N' p' uisera ra-
tione n' p' aere. — Et deniq, superboru p'sertim si potentissimi
sunt sacculi sunt: tales in uulgo impicare tm' norunt, n' legem ab
alijs recipere, nec iudicium, uoltemq, oppria' altius subicere, uo-
dicio ac uolbi. Postis Pharao, qui q'cumq, sibi a Moyle tri' noie
annuntiabant, glori' p'ndebat, & indurabat, in dor, augebatq,
p'p'uaricia'. Sed ni fallor p'radicauerit ipse haereticoru' sp'c-
cialiter dici merent' duri lapides: quibus cu' infinita occurrant
apud sacros ludias, apud SS. dogmatibus sui grua, hoc est, affra-
ctura necessitatem, meritumq, bonoru, liberu' hominis arbitri-
um, p'radestinatiu' meriti tadine', b'z bonitatem n' impollentis
ad malid, — vim nitroscopionis q, racha' acclitatem, Misia
sacrificiu', conseruata' in Ecclia uirtutem miraculorum,
atq, ita satis sentiant uersari se in statu' erroris, & damna-
tionis, & multos secul' trahere in p'ditione', alligati s'nt coniugio
& horrendo fatiri se errare, & p'beuda' uilem amittere (omnes
n' pauperes sunt, pro panibus se locauerunt — Reg' & nullus
Nobilis aut q' se dicit) p'p'uarici sibi n' sinant, ut resipiscant.
Ita quod dicit in Henrico Othino olim religioso postea
Caluini discipulo pra' rancore animi, quod neg, ad patrum
Florentinu' promotus fuisset, neg, ad Cardinalatu'. Is cum
Geneua' duxisset uxorem & eaq, filios suscepisset uelut
mentis uelutilla' fastidire cepit. Hoc audiens Catholici

quidam, quibus familiariter utebatur, accesserunt amici
rogantes, ut ad mentem rediret, ad quos ille. Quid uultis
facere? scio perire me, nec tibi impetare a me possum, ut has
vobis deferat: illigamur amulo miserabili, quicumque gremio
facris ordinibus praecipitamus nos in hanc necessitatem. at
n' uera sed q'libet ista hac necessitas, n' excusans pra'uaricatio-
nem: scriptum est Gen. 4 sub te dicit appetitus tuus, et tu domina-
bis illis. Et apud S. Cypri. legimus 1. de bono pud. sub fine loci
coet' uis stimulos carnis, refranet impetu corporis: accipit n.
hanc potestatem, ut illi ad impetum eius membra seruiens, et
quasi legitimus ac perfectus auriga ultra concessa corpori me-
tas stollens se se carnis impetu caelestium pra'ceptorum habens re-
flectat ne ultra suos suos curru ista corporis captus in periculo
seu et ipse rapiat auriga.

Quaestio 2^a. Quia ad spinosa terra fertur me refer-
rent. Quia avari gulosi, libidinosi secularibus curis plus a quo
dediti, si quidem hac oca uita uenit in hoc, quod in terra spina
operantur. suffocant spina germen bonum et terra quasi con-
fistat n' finem ad uires suas exorere. sic h' qui alius
eo uerbo terra multum profuerit uicissitudinibus illis pra'orru-
fatus audire gremio, uaria commemorat, quibus debet altis
de, uilla' qua' emit, uerba' qua' dicit, conuictus quod parat
amoris, uicissim rei familiaris. Proverbium est Terra auribus
caret, ut in diuersa terra aut p't, sed quanto ardentius ad lu-
puitates suas extendit se, tanto magis, q' d' s' sunt, relinquit
post se. Quanto amplius cogitatione uersat, q' ad desideria
carnis, uitamq' pntem facit, tanto magis obliuiscitur,
q' ad d' s' cultum, salutemq' propria' Eul 2. Verbu' sapiens
quodcumq' audierit p'cis laudabit, et ad se adijcit. auditus ly-
curiosus, et displicet illi, et projicit illud post tergum suu'. d' s'
q' solo praeser parat castus laule' uis disputatorem audire
capit de castitate cu' sermonem interuipit dicens. Quod nunc
attinet uobis. Quia d' s' spina' et dolorem affert: at ma-
ioris adhuc avaris op' affert, si n' qui possidentur in pau-
satione q' dimittuntur Eul 4. o mors qua' amara est memoria

Quasita Circa Textum 430
trae pro pacem habenti in divitijs suis. Paucos possidere opilio
nos solent, gemens tui dicebat. totus unus capillis, et alijs rebus suis
Spoliandus

Ita mea quondam felix potus, ito Capella,
Non ego vos posthac videri proieci in antro

In mora pendero procul de naso videtis
Math 19 Juvenis dicit fuitis abijt statim, atq; dicit sibi est. si ius
perfectus ore vado vado oia q; habet. Imprimis amor quantam
menti insaniam corpori vero talem prociat ex parte est misera
bilis Amnon & Regi is sororem suam deprecari, de plures alij amore
capti meretricum, a quibus separari tam graue eis videbat, quam
ais a corpore.

Plurimae 5^a in fuit vultu, et suane pleriq; conciona,
fere, fere, ut additor abutatur verbo & d, quod illis p'dicant,
cur tu id faciant: cur dant sanctu' canibus: Cur Margarita ante
porcos proieciunt: Et malis, aliq; ut plurimum boni admittent, et p'
iuramentum utilitatem ex verbo illo percipitur, quod pronide in illo
no gram n' ab re amuliat, sicut q; Regi 3 ab putiam Josephat
Elisa ut dedit responsu' Regi Israel quod alia n' dedit. In
concionis illa odiosa Chri ad Phariseos post eieciis demonium
mutu, vno saltem mulier una profert exclamans Beatus
uentis, qui te portavit. et in alia apli ad antiochias act. 17.
unus filionysu' fidem accipio: adhar q; n' unu' profuero fai,
Endo bona op'ra, pauuora tui faciunt mala, ni nusq; audacter
peccant. Saepo item ignorantur esse infugifri, et in dubio
p'rumuntur n' ad, et qui uno tempore n' fuerunt fructu', f'ruis alio
ad memoria' atrocitate bona sibi seio inuoluntata. Quos si cer
tu' est vel adu' verisimile auditors ois n' p'm n' usuros bene
verbo audito, sed et malis, seu deterioris fore, et retributaros
mala pro bonis, tunc petaret a p'adivade abstinere inpta
allatam sententia'. Nolite dare sanctu' canibus. Nomo Pau
lus et Timotheus aut il prohibiti sunt a spiritu sancto loqui
in asia verbu' & d, quia tunc auditors n' erant illud re
cepturi: Nomo idem Paulus, et Barnabas r' is dixerunt
Iudais vobis quidem oportebat loq; verbu' & d, sed quia

Euangel: Dominica sexagesima

in pellis illud nro admonet Ecclesiasticus ubi n. 14. auditus
ne effundat sermonem: si tui ex silentio nasceret scandalum non
esset silendum.

Quaestio 6^a utrum per solos sit Auditores, quo minus
uolito uerbum dicit audiant? & recte supponit hoc ille
sape stare per illos, & in hoc differunt a tirona in fugigera n
ualentia meliorem se fide: illi a. ni liberi arbitrij sui pte, &
offertur prauor, curiaq; superflua moderari quod in n faciunt,
nec fuit ullu affertunt, culpa g'bant, & seipos producit, ubi
primu uellicantur. uia uicia, tunc frontem g'bant, caput
cutiunt, terra' g'pant, aetw diuersi in fandi. totu auribus,
aut sinapi naribus. odio habere incipiunt concionatores, ut
B Paulus Galatae ad quos ille. c. 4. Ergo inimicus factus est
uobis uerbu dicens? sic Hipp. l. 2. ap. 31 si a morbo
felle com dendi cor pui non proficiat, malut. At uicissim
sa pe stat per ipos concionatores p si ad hoc munus uocati
n sunt legitime, talibus nec fauet, nec gram largitur dicit,
sicut nec Josephus illi & Aparia uiris fomerarijs, qui i Marc.
ad bellu profecti motu proprio ab hostibus celsi sunt,
2. si n comparauerit tibi doctrina' sufficientem. Inu
n ta sufficit, multo labore strea & studio petendu
to bonis libis est, quod pnti tui concioni quomodatum
nec alias tumultuarie, nimisq; proprio fidentis ingenio
ad diuendu prosiliant, nms impam aggrediantur,
abos propinent populo non ante digestos, multa pau
finda, forte & falsa effutiant, itaq; se g'ant, ac si
perinde est diere, & benedicere, nichoate, & finem im
ponere, audere, & satisfacere. Si uis facie satis, & fieri
stam offro, qui multo labore parauit, q' dices, quid
facit qui negligenter? 3. si obligatus peccato
aliquo lethali non prius studeat p' Penitentiam
illud abolere, ne alia' d'ro displiceat, da quo psalmus
49 Peccator dixit Quare tu inarras iustitias meas?

Quasita Circa Sextum

4° si dimittat serio commendare eadem futurae con-
 uentum. Agre conuocator aut s. Aug. l. 4 de trois Chrus:
 r. 15. ut intelligenter, libenter, & obedienter audiat, & ha-
 so posse pietate magis orationu, qua' oratoru facultate n^o
 habito: ut orando pro se, & pro illis, quos est allocuturus,
 fiat orator, antequam ditor. Et r. 20 si Regina Esther
 orauit pro sua gentis temporaria salute, locutura apud re-
 gem ut in ora eius orus ggruus sermonem daret, quanto magis
 orare debet, ut tale munus accipiat, qui pro aeterna hominu
 salute in uerbo, & doctrina laborat? 5° si plus respiciat
 ad indocilitatem, qua' ad d^o potentia ualutatem de lapidibus
 fia' filios ab rabe aui' dapponderat, quasi opera, obicq, pa-
 diturus. Grauis est ista tentatio n' admittenda. Audiamus
 Chrysostomus con. 1. de Lazaro si comens per te iactu auditor
 n' accipit, nec obedia finitu attulerit, tu tu conuati consilij
 mercedem s'as a d^o, ne minus accipis p'mij n' auditu, quam
 accepturus es, si ille obtemporasset: si uis balneator n' minus
 pecunia ab aliope qua' frustra lauat, qua' si totus albesce,
 nec, uera est n' liberat haec quid r'io, ab o'i molestia sine
 fusticia zelosi conuocatoris aui' ad d^o gloria, salutemq,
 animarum respicientis potius, qua' ad mercedem propria, ita
 ut alio loco ipse idem s. Chrys scripserit. Confundor credito &
 rubefeo cum uideo nos frustra laborare, & in potia sementem
 facere. Toties nos affligitis, quoties ad soluberrima monita
 obdurandum, & in potis uris sandefendo inuitos labores nros
 uultis. Nisi. q. haec spes grauis afflictio nunquam puniuis,
 s'as d'nae grauis fauuis Cam dicit. Quando operatus fuerit
 terra, n' dabit tibi fructus suos. ita s. Chrys hom s. m. Gen. mirari
 tu, & ipse hi dolor sine tristitia potenter lata noa est noua
 retributionis. Accidit quorundam respicientia defectam
 ut unq, suppleat alioru n' respicientia. simile quid frep'm
 sibus in Normandia ante amos plus minus, so accidit collatio

Evangelium Dominica sexagesima

tricensis coronatorum millibus naues tres egregie instructas
 serunt, quae in Indiam vela fauerent. Totos quatuor
 annos durauit Navigatio, quibus expletis cum redissent
 incolam cum pretiosis quibusq; medicis, & iam in con-
 spectu essent conueniunt toto ibide latantiu, exorta subito
 tempestas horribili duabus demeris latitiam illam totam
 in parum conuertit tustitia, quam tamen Asia solus
 multum mitigauit, id quod merus eius uendita aquauerunt,
 imo superauerunt summa illam 300000 coronatorum.

Quarto 7^a Quina in corde bono, qui in meliore
 que in optimo uerbu dicitur audiant: Ex textu quo Cordis
 tui meminit boni & optimi, id tui n' obstat, quo tuius me-
 diu quoddam agnoscamus, quod n' sit transitus a bono ad
 optimum seu ab extremo ad extremum sine medio. Boni
 cor habent, qui uelut cu' intentione ad uerbu illud audiendum
 accedunt, ut ut oblectent se elocutione diuina, aut nouis
 loquendi formulis, metaphora, Praeuerbijs, historijs curio-
 sis, sed ut proficiant in melius; ne ab alijs dicantur uerbis
 similes retinentibus tui quae quibus, grana autem utilia
 per foramina mittentibus. Aut agris, qui artificiosa lae-
 dant instrumenta meliora, sectionem autem non ferant.
 Aut pueris saecula' imgentibus, quo regitur rheubarba-
 ru, hoc uero respuentibus. Melius adhuc cor q' erunt
 qui n' contenti uerbu illud studiosi audire pari
 diligentia committunt memoriae, si n' totum quod au-
 diuerunt, quia n' pnt, aliquid tui' inigne & domi' in
 colloquia' adducant, quo habeat firmius, ne dicantur hinc
 tua laborare, seu uitio stomachi suomentis statim aut
 excernatis quod sumpsit. Potentissimus est ignis in illa
 tui immixtam manum si statim retrahas calorem uo-
 luntatis; faciendum proinde idem quod Dauid & Job dicit.

Quasita Circa Textum

734

cento psal us et Job 25 Inrodo meo abscondi eloqa
 tua. Et in sinu abscondi uerba oris tui. Quae animalia
 Epodi libri declarat immunda esse: nonne ea quae non
 ruminant? Quom hominum immundum Leviticus: Non
 ne seminisfluam? Apoge proinde exousationes illos non
 possum nimirum, respondet S. Chryso. et hinc et in Math
 Diabolus rapit semen, sed facere possumus ne rapiatur,
 non quidem sine adiutorio D. S. sed tamen profecto a
 deo; si uti uolumus. Confirmabit memoriam D. S.
 si comitaris, nec desit affectus bonus audienti: sicut totum
 nos facile capite obliuiscit, quae negligimus; ita inhaerent
 uelle, quae magnifunt, et glauent. Equi tam est obli-
 uiosus ut non recordatur tota hebdomada Promissionis uo-
 coronatorum sibi facta in principio? Minus exousationis
 habent, qui uerbu D. S. scripto legunt, cui possunt quando
 uolunt oblita relogere, et ex multis pauca seligere, quo me-
 lius ponderentur, exempli Janiti Augustini qui cum scrip-
 sisset S. Conf. in loduenu arripuit, legi in silentio Ca-
 pitulu, quo primum conuicti sunt oculi mei. Non in Com-
 sationibus, et Ebrietatibus a dicitur Nec ultra uolui le-
 gere, nec opus erat.
 Auctores optimi, qui uolentes post auditu bona menta,
 seduloz uel lectum uerbum D. S. et retentur, atq. u par-
 te apprehensa, firmiter apud se statuunt illud in offitu
 deducere, uerisq. occurruntur deducendi, occasio nec bo-
 na fide arripiant; nec tamen a quo id omnes faciunt,
 nec aequalent fructum ferant, sicut quia aequalent
 a Dominis D. S. benedictionem non accipiunt, uel non
 cooperantur equaliter, uel Concionatoz non audiunt

735 Evangel: Dominica sexagesima

aque doletos, pro, probos, perspicuos. nam et terra una ubriores fructus profert, quam alia, si sit in se firacior, si commodiorem situm habeat, si semen recipiat melius preparatum, si colonum accuratiori solitudo sit, et imbres alioque cali influxus multo commodiores. De cuiusmodi colono idem S. Augustinus l. 5. c. 13. ueni ad ambrosium optimi notu orbi terra, primum Caltorum tuum, cuius tunc eloquia stentia mirantur, ad ipsam frumenti tui, et latitia olei, et sobriam uini Ebrietatem populo tuo

QUESTIO 8^a. Quid est fructum afferre in patientia? Et est fructum afferre patientibus; nam uerbum Dⁿⁱ inflamat nobis commendat patientiam ut uel singulariter uiam H^{br}. 10. Jubeat patientia bona fieri, a malis abstinere, cupiditate fruari, attente audire quod dicitur, a consuetudinibus prauis recedere, acceptas iniurias non uindicare, paratam laeibus mercedem exoptare longanimitate. Cont^{ra} nonne haec omnia materia patientia copiosa, nempe difficultates, labores, repugnantias, abnegationes, Intellectus et voluntatis, dolores sensus, et molestias, praeter studia, angustias, penurias, et alienos mores, saepe intolerabiles. De infirmis praedicatoribus scriptum est psalmo 91 Bene patientes sunt, ut au^{tem} patientia, et 2 Tim 4. Timotheum admonet B^{ea}ta Paulus ut praeduet in omni patientia, et doctrina. Nunc Auditorum non raro inuiciles ualde sunt, et refractarij. Absolui hanc Dominicanam et septimb^{ris} anni currentis 1638 quo Dⁿⁱ Dⁿⁱ meus Luernae ad ambasad. Hispania profectus est.

Quasita (vna) Septum.

436

EVANGELIUM
DOMINICA Quinquagesima

Hoc Evangelium sumitur ex c. 18. Luc. ca. 11. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Quasita (vna) Sextum.

Quaritur 1º. Quomodo discipuli nil ipse in eo, sed qd a Christo de passione sunt dicta. N' e' putanda quod n' attulerint Christi verba, quibus de passione sua loquebatur, alia. n. n' fuerint mirati, neq; et mortis periculi timuerint. Ita quod mysterium passionis et sine liberacione humani generis n' comprehenderint ut bene d. Chy. Probare a. Iudaei tunc ut suos amaret ad patriam, itaq; ne scandalizarentur, sed nosse pati uoluerit et spem resurrectionis habent uide Barro d. tom 3. f. 2. c. 9.

Quaritur 2º. Inter haec de caeco historia sic eadem quae illa quae sunt Matth. et Marc. planius mihi uerborum Evangelista mihi consentaneum, si dicamus historiae a. Diuersa, hic (n. caecus) sic sanatus dicitur, cum Christus appropinquaret Jericho, qd e' Galilea Hiero soloman agenti in uia, erat Matth. a. et Marc. copiose meminerunt et ut curauit, qd facta e' in egressu. Quos quidem caecos numerat Matth. Marc. a. unum tm, forte quod fama notior erat Bartimey. f. filius timei, unde tale tunc caecum hic Evangelista n' colatit, poterant a. up. citari duo isti in egressu Jerichontis sanati exemplo caeci priores et filios rogantes, filii quoq; beneficia acciperent. Quibus putat fuisse caecos quatuor unum de quo Luc. duos, de quibus Matth. et unus iterum de quo Marc. adeoq; a tribus Evangelistis historiae tui di.

fragesima
Respondeo. nam et hoc
quam alia, si patet in
tum Sabent, si
si Gloriam accedat
li in fluxu mullis
idem d. Augustinus
um optimis
uis tunc eloquii
ti tui, et latitudo
elo tuo
fuitum affore
poreo patitur
y committat
Lam holi. v.
i, capio ita
i consuetudine
i iudicare
onganimiter
pationis
ignantias
oloris
in uias, et
imit pradi
pationis
moham ad
pationis, et
modis ualde
Domitiano
bi dicitur
fatus est.

E. L. M. G. L. P. N. U. R. N. u. m. q. u. a. g. e. s. i. m.
 uenas uenerari; Mallox. ut alijs aie caecus uisus
 te perichontis ingressu patijpre quidē a Chro oeu
 low lumen, nō tū apertum esse hinc uiam opitij ob
 sed ipse una cū caeco quodā altero et cū eodē greg
 curatu licet a diuerjis diuersa uirtutia referantur
 nam saepe unus euangelista aliquē affectu peristatim
 quam alij omittit. Quasi hie sit quis deinde odesius
 nominatus ille Bartimeus scribunt aliqui factam
 cē Epū. ab eprenorū sub Traiano Imp. martire affe
 ctual. y Her. apud salm. tom. 6. t. 4. d. sentit appellati
 cē parjment quāsi filia caecul uel caeculij, quod
 caecus fuerit a nateitate.

Quod dicitur 3. Cur turba caecul taurē iupe
 rit, nō ē istud factum maligne sed qd officij orgā
 chrām ne ipsi uel dicit molestia obtrepedi ab hoibz
 ab acty uideretur, ut aie rutym, clamauit tū caecul
 et chrām filia dauid appellauit me pial pader, quā
 a dauid degenfurul putabant Iudei et pti

M. O. R. A. L. I. A.

ym de Chro passionē, de pterio. Marbill. tom. 3.
 serm. 86. ym de cais cur toties Chrus de sua
 passione locutus sit. Othor. tom. 3. 3. m. de cais
 fakte spirituali psonis conc. 1. Oth. u. 7. et 11. Parā
 tom. 4. c. 13. 4. m. de Chri misericordia in caecul
 ubi de ille moxynt Othor. 5. m. de lumine gratie
 et Chro illuminatore. ppon. conc. 2. et 3. 6. m.